

Číslo projektu: CZ.1.07./1.5.00/34.0938 Název projektu: Zlepšení podmínek pro vzdělávání na SUŠ, Ostrava

Psaní velkých písmen

Vybrané příklady

ČÍSLO DUM: VY_32_INOVACE_CJL_1,4_65

OSNOVA

- hlavní zásady psaní velkých písmen
- živé bytosti
- neživé věci
- obce, ulice, stavby, instituce aj.
- úkol
- použitá literatura
- závěr

Velké písmeno se píše na začátku
vlastních jmen jednoslovných
(*Dobromila, Landek, Evropa*).

Výjimku tvoří slova cizího původu, v
nichž respektujeme původní způsob
psaní (*d'Artagnan*).

Ve vlastních jménech v í c e s l o v n ý c h

se velké písmeno vždy píše na začátku
prvního slova (*Baltské moře, Česká*
republika, Liga mistrů).

Pokud je součástí tohoto slovního spojení
další vlastní jméno, píše se i ono velkým
písmenem (*Vysoké Tatry, Mladá Boleslav,*
Mariánské Hory).

Začíná - li bližší určení předložkou,

píše se s velkým písmenem nejen

samotná předložka, ale i slovo

následující (*ulice Na Lepkavém, dům*

U Tří vidliček, hospoda U Utrženého

ucha)

Živé bytosti

- konkrétní jednotlivec (*Hubert, Rex, Frodo*)
- příslušníci rodů a rodin (*Lucemburkové, Prouzovi*)
- příslušníci antropolog. skupiny, církve apod. (*indián, černoš, protestant, lumírovec, spartán*)
- příslušníci národů a kmenů (*Čech, Slovan, Slavníkovec*)

- obyvatelé měst a míst pojmenovaných vlastním jménem (*Ostravan, Vulkánec*)
- postavy náboženské, mytologické či pohádkové (*Afrodita, Bůh, Dlouhý, Široký, Bystrozraký, kačer Donald, Červená karkulka*)
- přízviska, přezdívky (*Učitel národů, Panna orleánská, Magor = I. M. Jirous*)

Neživé věci

- nebeská tělesa (*Venuše, Velký vůz, Polárka*)
- !POZOR!** - Slunce, Země / slunce, země
- světadíly, státy a oblasti (*Austrálie, Mordor, Blízký východ*)
- útvary zemského povrchu (*Lysá hora, Andy, Helmův žleb*)
- vodstva (*jezero Núrnen, Divoká Orlice, Černé moře*)

Obce, ulice, stavby, instituce aj.

Jestliže vlastní jméno označuje osídlené místo (město, čtvrť, sídliště apod.), píše se velké písmeno ve všech slovech vyjma předložek (*Sídliště Antala Staška, Frýdek-Místek, Hradec Králové*)

!POZOR!

Kostelec nad Černými lesy, Sídliště Českých legií, Fryšava pod Žákovou horou

Často vlastnímu jménu předchází obecný výraz, který není součástí oficiálního označení, pak píšeme malé písmeno (*náměstí Republiky, letohrádek Hvězda, knihkupectví Albatros, ulice 17. listopadu*)

Názvy významných dokumentů, tiskovin, rubrik:

*Listina základních práv a svobod, Zákoník
práce,*

*Rukopis královédvorský, Hospodářské noviny,
Bible kralická*

Názvy významných událostí, svátků:

Velká francouzská revoluce, Velká cena

Monaka, Vánoce, Nový rok, Měsíc knihy

Názvy trofejí a vyznamenání:

*Řád bílého lva, Nobelova cena míru,
Pohár ČMFS*

Oficiální názvy výrobků a plodin:

*jablko Idared, automobil Škoda favorit
(Ale! jezdí škodovkou)*

ÚKOL:

Napište svou adresu, jméno a adresu školy, na které studujete, název oboru, názvy vašich oblíbených skupin, písní, autorů a literárních děl, názvy oblíbených časopisů, oděvních značek, popř. oblíbených historických období apod.

Použitá literatura:

BEHÚNOVI, D. a P. *Pište správně česky*. Brno:
Zoner Press, 2010.

Závěr

Děkuji za pozornost